

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie informacji o zleceniodawcach, które towarzyszą przekazom pieniężnym

COM(2005) 343 wersja ostateczna — 2005/0138 (COD)

(2006/C 185/16)

26 września 2005 r. Rada, działając na podstawie art. 262 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wspomnianej powyżej.

Sekcja ds. Unii Gospodarczej i Walutowej oraz Spójności Gospodarczej i Społecznej, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 23 marca 2006 r. Sprawozdawcą był **Umberto BURANI**.

Na 426. sesji plenarnej w dn. 20-21 kwietnia 2006 r. (posiedzenie z dnia 21 kwietnia) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny, stosunkiem głosów 85 za do 15 przeciw — 6 osób wstrzymało się od głosu — przyjął następującą opinię:

1. Wstęp

1.1 Niniejszy wniosek ma na celu transpozycję do prawodawstwa wspólnotowego VII zalecenia specjalnego Grupy Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (*Financial Action Task Force on Money Laundering* — FATF). Zostało ono wydane z zamiarem **uniemożliwienia terrorystom i innym przestępcom** uzyskania swobodnego dostępu do przekazów elektronicznych w celu dokonania przelewu swoich środków, jak również wykrywania takich nadużyć w momencie ich popełnienia ⁽¹⁾. Wniosek ten wpisuje się w szereg przepisów i uregulowań prawnych dążących z jednej strony **do zamrożenia aktywów terrorystów** ⁽²⁾, z drugiej zaś do **zapobiegania procederowi prania pieniędzy** pochodzących z **nielegalnej działalności** ⁽³⁾.

1.2 Środki przewidziane we wniosku są zasadniczo proste w formie, niemniej ich zakres i praktyczne konsekwencje są znaczące. Wniosek **ustanawia obowiązek wobec dostawców usług płatniczych** (PSP — *payment service provider*), czyli w praktyce — wobec instytucji finansowych realizujących przekazy pieniężne, **rejestrowania informacji odnoszących się do zleceniodawcy**: dane takie powinny **towarzyszyć transferowi środków od PSP zleceniodawcy do PSP ostatecznego odbiorcy płatności (beneficjenta)**. Zasada ta stosuje się do **przekazów pieniężnych na obszarze UE** oraz, z kilkoma wyłączeniami i odstępstwami, do przelewów środków z i do krajów trzecich.

1.3 EKES w pełni zgadza się z potrzebą ustanowienia przepisów czerpiących swą zasadność z art. 95 Traktatu, rozwiązanie to uzyskało ponadto wstępną zgodę państw członkowskich i sektora PSP. Istnieje powszechny konsensus co do celowości przyjęcia raczej bezpośredniego instrumentu wykonawczego, w formie np. rozporządzenia, niż dyrektywy, która prawdopodobnie na etapie transpozycji byłaby wdrażana do ustawodawstwa poszczególnych krajów w różny sposób. Działania przewidziane w dokumencie Komisji są w ogólnym

zarysie właściwe i racjonalne, niemniej EKES **wyraża pewne obawy co do ich praktycznej skuteczności**, przynajmniej w krótkiej perspektywie.

1.4 W istocie zdaniem EKES-u rozporządzenie to ma pewne słabe strony, zarówno dlatego, że daje ono PSP duży margines indywidualnej oceny, jak i dlatego, że zakłada procedury techniczne dające przestępcom sporą możliwość ich obejścia.

2. Spostrzeżenia ogólne i uwagi

2.1 Problem walki z „działalnością przestępczą” (jak czasem przestępczość zorganizowana jest nazywana w języku unijnym, choć najwyższy czas już pozbyć się tego eufemizmu) został po raz pierwszy podjęty w sposób usystematyzowany — przynajmniej w ujęciu koncepcyjnym — przez Radę Europejską zebraną w Dublinie w 1996 r., natomiast w 1997 r. na spotkaniu w Amsterdamzie Rada Europejska przyjęła związany z nim **program działania** ⁽⁴⁾. Składa się on z pakietu 30 szczegółowych i skoordynowanych ze sobą programów, które miały być wdrożone najpóźniej przed końcem 1988 r. W ciągu następnych ośmiu lat, które upłynęły od tamtego czasu, większość z nich nie została jeszcze zrealizowana.

2.2 Pojęcie „zorganizowanej przestępczości” rozwijało się w różnych etapach: w 1998 r. OLAF (ówczesnie UCLAF) ⁽⁵⁾ zwrócił uwagę na **oszustwa podatkowe** popełniane na szeroką skalę na szkodę finansów wspólnotowych, **jako proceder, który można przypisać przestępczości zorganizowanej**. W późniejszym czasie, w wyniku zamachu terrorystycznego na World Trade Center i kolejnych ataków pojęcie to zostało rozszerzone, by szczególnie mocno skupić się na **terroryzmie**.

2.3 Ta sama tendencja rozumowania i działań rozwijała się równoległe w ramach Grupy Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Brudnych Pieniędzy (FATF), stworzonej przez G8, która do dziś stanowi cieszący się największym autorytetem organ

⁽¹⁾ FATF: *Revised Interpretative Note to Special Recommendation VII: Wire Transfer* (zmienione uwagi interpretacyjne do VII zalecenia specjalnego: przelewy elektroniczne).

⁽²⁾ Rozporządzenia Rady (WE) nr 2580/2001 i 881/2002.

⁽³⁾ Dyrektywa nr 91/308/EWG, 2001/97/WE itd.

⁽⁴⁾ Program działania na rzecz walki z przestępczością zorganizowaną, Dz.U. C 251 z 15.8.1997 (*Action plan to combat organized crime*).

⁽⁵⁾ COM(1998) 276 wersja ostateczna: „Ochrona interesów finansowych Wspólnoty – walka z oszustwami – raport roczny z 1997 r.”.

łączyć rządy. Pierwotnie celem FATF-u było zwalczanie procederu prania brudnych pieniędzy związanego z przestępczością zorganizowaną, **dziś natomiast zakres jej kompetencji został rozszerzony na wszelkie formy działalności finansowej powiązanej z terroryzmem**. Szczególnie istotne w tym względzie jest dziewięć specjalnych zaleceń, z których większość została przeniesiona do przepisów wspólnotowych dotyczących prania brudnych pieniędzy i systemów płatniczych. Omawiany projekt rozporządzenia wprowadza w życie VII zalecenie specjalne, dotyczące „płatności elektronicznych” wykonywanych przez terrorystów i innych przestępców.

2.4 Wprowadzenie zapisu, że nielegalna **działalność finansowa** — czy to związana z terroryzmem, czy ze zorganizowaną przestępczością — jest **zjawiskiem globalnym**, które należy zwalczać wspólnie, uprościłoby język wniosku. Jest to istotne zwłaszcza dla celów zwalczania tego procederu w terenie. Obecnie, zarówno na szczeblu wspólnotowym, jak i krajowym, akcent kładzie się na jeden bądź drugi element: w rozlicznych przyjętych inicjatywach mówi się czasami o „zorganizowanej przestępczości, w tym terroryzmie”, lub o „terroryzmie i innych formach działalności przestępczej”. Organy śledcze, a tym bardziej PSP, mają czasem trudności z przyporządkowaniem nielegalnej działalności finansowej do wyraźnie określonego sektora, zwłaszcza że w pewnych sektorach **działalność terrorystyczna wytworzyła ściśle powiązania z przestępczością zorganizowaną i odwrotnie**: np. z przemytem broni i narkotyków, nielegalną imigracją, fałszerstwem banknotów i dokumentów.

2.5 Z punktu widzenia walki z nielegalną **działalnością finansową**, zorganizowana przestępczość i terroryzm stanowią zatem **dwa aspekty tego samego zjawiska**. Wrażenie, że fakt ten nie zawsze znajduje uznanie, odnosi się także po lekturze uzasadnienia do omawianego projektu rozporządzenia, w którym ciągle mówi się o „**zwalczaniu procederu prania pieniędzy i finansowania terroryzmu**”. Bez omawiania na razie proponowanych środków, EKES uważa, że stwierdzenie to jest mylące. Ze względów, które zostaną lepiej przedstawione w uwagach dotyczących poszczególnych artykułów, musi być jasne, że chodzi tutaj o zorganizowaną przestępczość i terroryzm.

2.6 Z drugiej strony to sam FATF spowodował rozszczępienie tych dwóch pojęć: tytuł wspomnianych dziewięciu zaleceń specjalnych, o których mowa w pktach 2.3, brzmi po prostu „Finansowanie terroryzmu”, w tytule uwag interpretacyjnych do nich znajdujemy „Zalecenia specjalne dotyczące finansowania terroryzmu”⁽⁶⁾, a w tekście mówi się o „uniemożliwieniu terrorystom i innym przestępcom uzyskania swobodnego dostępu...”⁽⁷⁾. Przy transpozycji zalecenia FATF, Komisja zachowała to rozróżnienie, włączając proponowane rozporządzenie do środków dotyczących **walki z terroryzmem**, zaś według EKES-u środki te należałyby traktować jako część bardziej ogólnych środków na rzecz zwalczania **procederu prania brudnych pieniędzy i przestępczości zorganizowanej**. Z prawnego punktu widzenia rozróżnienie to nie jest istotne, ale nabiera znaczenia w aspekcie prak-

tycznym i operacyjnym, jak próbują to pokazać poniższe uwagi.

3. Spostrzeżenia dotyczące tekstu wniosku

3.1 **Artykuł 2 — zakres**. Rozporządzenie stosuje się do przekazów pieniężnych wysyłanych lub otrzymywanych przez dostawców usług płatniczych mających siedzibę we Wspólnocie i skierowanych do beneficjentów lub pochodzących od zleceniodawców mieszkających lub mających siedzibę we Wspólnocie. Stosuje się również (art. 7) do przekazów pieniężnych ze Wspólnoty dla beneficjentów zamieszkałych poza Wspólnotą oraz do przekazów do Wspólnoty pochodzących z krajów trzecich (art. 8), po pewnych dostosowaniach.

3.1.1 Rozporządzenie nie ma zastosowania w odniesieniu do przekazów pieniężnych, które wynikają z **transakcji handlowych** przeprowadzanych przy użyciu karty kredytowej lub karty debetowej, o ile takim przekazom pieniężnym towarzyszy **jednoznaczny identyfikator**, pozwalający na **prześledzenie transakcji wstecz do zleceniodawcy**. Nie zostały wyraźnie wyłączone ani wyraźnie wymienione transakcje dokonywane za pomocą pieniądza elektronicznego (*e-money*), czyli kart przedpłaconych (*pre-paid*). W odniesieniu do procedur technicznych, PSP sami wyrażają własne uwagi. Natomiast ze swej strony EKES zauważa, że wobec transakcji dokonywanych kartą stosuje się procedurę odwrotną do tej, która obowiązuje zlecenia płatnicze. PSP zleceniodawcy (któremu przesyłany jest wyciąg bankowy z wyszczególnieniem transakcji dokonanych kartą) nie posiada wiedzy na temat działalności beneficjenta ani na temat charakteru relacji łączących zleceniodawcę z beneficjentem. W znakomitej większości przypadków nie tylko **niemożliwe będzie rozróżnienie transakcji handlowych od niehandlowych**, ale często ze względów technicznych niemożliwe będzie również określenie zleceniodawcy.

3.2 **Artykuł 5 — informacje towarzyszące przekazom pieniężnym**. W zleceniach płatności PSP powinni zawierać kompletne informacje o zleceniodawcy, po ich zweryfikowaniu i **stwierdzeniu kompletności i prawdziwości**. W odniesieniu do zleceń płatniczych poniżej 1000 EUR na rzecz beneficjentów spoza Wspólnoty, PSP „mogą” zadecydować o zakresie takiej weryfikacji. Elastyczność rozporządzenia w tym aspekcie, choć sensowna i realistyczna, może jednak doprowadzić do znacznego odpływu środków **zaliczanych do kategorii „przekazów emigrantów”**, jedynie pozornie przeznaczonych dla rodziny w kraju pochodzenia płatnika. Z drugiej strony weryfikacja zwykle wymagana dla wszystkich innych zleceń okazuje się problematyczna dla tego rodzaju przekazów, które są często przelewami pieniężnymi wykonywanymi przez dużą liczbę osób indywidualnych za pośrednictwem różnych PSP, przy czym identyfikacja takich osób nie ma szczególnego znaczenia.

3.2.1 W każdym razie zwolnienie z wymogu kontroli zleceń poniżej 1000 EUR zmusza PSP do wdrożenia osobnych, kosztownych i zbędnych procedur. Lepiej byłoby powołać się w tym artykule na już obowiązujące przepisy dotyczące prania brudnych pieniędzy, stosujące się do zleceń pochodzących od płatników, którzy nie posiadają rachunku bieżącego.

⁽⁶⁾ *Special recommendations on terrorist financing.*

⁽⁷⁾ *Preventing terrorists and other criminals from having unfettered access.*

3.3 Artykuł 9 — przekazy pieniężne nieposiadające informacji o zleceniodawcy. Zgodnie z art. 6 PSP inicjujący przekaz powinien przekazać dane identyfikujące zleceniodawcę PSP beneficjenta. Jeżeli takich informacji będzie brakować lub będą one niekompletne, PSP beneficjenta winien wystąpić o nie do PSP zleceniodawcy. Ponadto może on odrzucić płatność, zawiesić ją lub wykonać na własną odpowiedzialność, jednak z poszanowaniem przepisów dotyczących prania brudnych pieniędzy. Jeżeli taka sytuacja się powtórzy, PSP beneficjenta powinien **odrzucić każdy przekaz pieniężny od tego dostawcy usług płatniczych lub przerwać z nim kontakty gospodarczo-handlowe.** O takich decyzjach należy **poinformować „organy odpowiedzialne za zwalczanie procederu prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu”.**

3.3.1 Nakaz zerwania kontaktów przez instytucję kredytową z inną instytucją kredytową w przewidzianych wypadkach stwarza wyraźny problem *proporcjonalności*: powiązania między międzynarodowymi instytucjami kredytowymi nie ograniczają się w istocie do przekazu pieniędzy, który zazwyczaj stanowi wręcz tylko ich niewielką część, ale obejmują linie kredytowe, usługi, transakcje papierami wartościowymi itp. o wartości nieporównywalnie wyższej od nielegalnego — bądź uważanego za taki — przekazu funduszy. *Natychmiastowe* zerwanie kontaktów — zgodnie z propozycją Komisji — spowodowałoby olbrzymie i trudne do usprawiedliwienia szkody zarówno dla PSP, jak i dla ich klientów.

3.3.2 Wyrażenie „organy odpowiedzialne” rodzi podstawowy problem przedstawiony we wstępie do niniejszej opinii. Należy pamiętać, że ogólne przepisy dotyczące przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy przyznają ogromną odpowiedzialność, w tym karną, dostawcom usług finansowych i ich pracownikom. Nie zawsze łatwo stwierdzić, czy transakcja uznana za „podejrzaną” może być związana z „powszechną przestępczością”, czy też z działalnością terrorystyczną. W każdym kraju istnieją organy śledcze i różne formy represji: policja kryminalna (czasami podzielona na dwa organy), policja finansowa, służby celne czy też tajne służby. Wobec braku dokładnych informacji, PSP będzie mieć za zadanie ustalenie, **który organ powinien powiadomić.** Rozporządzenie wymaga zatem od dostawców usług finansowych podjęcia decyzji co do kwestii wychodzących poza zakres ich zawodowej kompetencji.

3.3.3 Konieczny byłby zatem przepis zobowiązujący państwa członkowskie do **utworzenia jednego punktu kontaktowego**, odpowiedzialnego za odbiór zawiadomień i ich przekazywanie do kompetentnych organów śledczych⁽⁸⁾. Środek ten został z drugiej strony przewidziany w programie Rady z 1998 r.

3.4 Artykuł 10 — ocena ryzyka. Artykuł ten stanowi, że dostawca usług płatniczych odbiorcy ma potraktować niepełne informacje nt. płatnika jako powód do nabrania podejrzeń, o którym należy powiadomić odpowiedzialne organy. Przepis ten daje PSP możliwość ustalenia w każdym indywidualnym przypadku, czy miał miejsce błąd, przeoczenie, czy też istnieje „prawdziwy” powód do podejrzenia. Jest to zadanie, które

⁽⁸⁾ Konieczność ustanowienia jednego punktu kontaktowego nie jest nowa ani też wniosek taki nie pochodzi od EKES-u: został on w istocie zawarty w programie Rady z 1997 r., o którym mowa w punkcie 2.1., zgodnie z którym każde państwo członkowskie powinno stworzyć „jeden punkt kontaktowy, dający dostęp do wszystkich organów ścigania”. Po tylu latach instytucja taka jeszcze nie powstała, zaś współpraca między organami śledczymi a organami ścigania na poziomie krajowym i wspólnotowym nadal stanowi problem, dla którego nie znaleziono dobrego rozwiązania.

może okazać się skomplikowane, jeżeli weźmie się pod uwagę, że każdy PSP musi codziennie zapewnić obsługę ogromnej liczby transakcji. Ponadto w kwestii zawiadamiania mają zastosowanie uwagi zawarte w pktach 3.3.2 oraz 3.3.3.

3.5 Artykuł 13 — ograniczenia techniczne. Przepisy tego artykułu dotyczą przekazów pochodzących z krajów trzecich: zgodnie z nimi, informacje dotyczące zleceniodawcy, niezależnie od tego, czy są kompletne, czy też nie, muszą być przechowywane przez PSP beneficjenta przez przynajmniej pięć lat. W przypadku istnienia pośredniczącego dostawcy usług płatniczych na obszarze Wspólnoty, ma on obowiązek powiadomienia ostatecznego PSP o braku pełnych danych. Przepisy te nie wymagają szczególnych uwag, poza tym, że przechowywanie informacji przez tak długi czas może stanowić znaczne obciążenie i doprowadzić do nagromadzenia ogromnych ilości danych. Postanowienie takie da się uzasadnić jedynie wtedy, gdy *naprawdę* takie informacje mogą okazać się użyteczne. Być może byłoby stosowne zastanowić się nad tą kwestią, ograniczając przechowywanie danych tylko do kwot przewyższających pewien poziom.

3.6 Artykuł 14 — obowiązek współpracy. PSP mają obowiązek **współpracy** z organami odpowiedzialnymi za zwalczanie procederu prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, **dostarczając im bez opóźnień dane i informacje** będące w ich posiadaniu. Takie organy mają obowiązek korzystania z tak uzyskanych informacji „jedynie w celu zapobiegania, śledzenia, wykrywania i karania prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu”.

3.6.1 EKES **w pełni zgadza się** z tym przepisem. Przedstawia jedynie uwagę w odpowiedzi na żądania niektórych środowisk, które **wyraziły zastrzeżenia** co do możliwego osłabienia przepisów mających chronić prywatność. Wyższy interes Wspólnoty prowadzącej walkę z poważnym zagrożeniem społecznym wymaga w pewnych przypadkach, w celu zagwarantowania swojej ochrony, **odejścia od podstawowych zasad.** Obowiązek korzystania przez wspomniane organy z informacji jedynie dla przewidzianych celów jest sam w sobie zabezpieczeniem przed możliwymi nadużyciami. Bardziej ogólnie rzecz ujmując, prawdą jest, że ten, kto dokonuje przelewu na rzecz instytucji realizujących „prawdziwe” cele społeczne lub cele użyteczności publicznej, nie ma się czego obawiać: nie chodzi w istocie o uchylanie się od płacenia podatków, naruszenie prawa czy czyn naganny.

3.6.2 Rozpatrując rzecz z innego punktu widzenia, należy zadać pytanie, jaka jest skuteczność tych środków **pod względem praktycznym.** Dla PSP liczyć się powinna ogólna norma polegająca na znajomości klientów, której zastosowanie pozwalałoby na wyłączenie spod kontroli i obowiązku powiadomienia w wypadku klientów o uznanej i dowiedzionej wiarygodności. Norma ta jest dosyć łatwa do zastosowania wobec beneficjenta, natomiast o wiele trudniejsza i bardziej uciążliwa byłaby kontrola zleceniodawcy, zwłaszcza jeżeli wpłaty dokonywane są zgodnie z procedurami wspomnianymi we wcześniejszym punkcie 3.1.1.

3.7 **Artykuł 19 — przekazy pieniężne dla instytucji charytatywnych w państwach członkowskich.** Artykuł ten ustanawia **odstępstwo** od przepisów w art. 5. Stanowi on, że państwa członkowskie mogą zwolnić dostawców usług płatniczych z obowiązku przekazywania danych identyfikujących zleceniodawcę w odniesieniu do przekazów pieniężnych dla **organizacji prowadzących działalność o charakterze charytatywnym, religijnym, kulturalnym, edukacyjnym, społecznym, solidarnościowym, ekologicznym** lub wspierania rozwoju zrównoważonego, pod warunkiem że:

- a) organizacje takie podlegają wymogom sprawozdawczości i nadzoru ze strony organu publicznego lub wymogom zewnętrznego audytora;
- b) przekazy nie przekraczają maksymalnej kwoty 150 EUR;
- c) przekazy dokonywane są wyłącznie na obszarze danego państwa członkowskiego.

3.7.1 Dla państw członkowskich, które skorzystają z przewidzianego wyjątku, ogromnym wyzwaniem będzie z pewnością prowadzenie rejestru właściwych organizacji i monitorowanie przestrzegania przepisów. Nadto PSP musi weryfikować w każdym przypadku, czy płatnik znajduje się na bieżąco aktualizowanej „białej liście”, co z pewnością jest uciążliwym wymogiem. Niemniej jednak sytuacja różni się w zależności od kraju: w krajach o niewystarczających uregulowaniach warunek wymieniony w pkt 3.7 a) może być trudny do przestrzegania.

3.7.2 Zwolnienie, które daje proponowane rozporządzenie opiera się na założeniu, że cele społeczne realizowane przez te organizacje są same w sobie gwarancją poprawnego wykorzystania funduszy. Jest tak rzeczywiście w wypadku większości z nich — znanych organizacji czy akcji zbierania datków w przypadku klęsk, niemniej jest również prawdą, że wśród innych, mniejszych i mniej znanych instytucji realizujących rzekomo cele społeczne lub cele użyteczności publicznej pojawiają się niepostrzeżenie i znajdują przykrywkę również organizacje terrorystyczne. W odniesieniu do działalności wspomnianej w ostatniej części punktu 3.7., rozporządzenie nie może dyskryminować pod względem wiary, aczkolwiek wiadomo, że w finansowaniu działalności terrorystycznej uczestniczą czasem ONP o pozornie nieszkodliwej „fasadzie”, których groźny charakter wychodzi na jaw dopiero później. Konkludując, obok większości „przejrzystych” ONP działają również takie, które należy uważnie monitorować, a trudność polega na znalezieniu sposobów na ich zidentyfikowanie.

3.7.3 Kolejnym aspektem pominiętym we wniosku jest przeoczenie możliwości, że ONP mogą być fasadą dla **organizacji przestępczych**, niekoniecznie terrorystycznych. Dochody pochodzące z handlu narkotykami na niewielką skalę, prostytucji, wymuszania okupu mogą łatwo zostać zamaskowane jako datki dla ONP o interesujących nazwach, których przedsta-

wiciele są — przynajmniej z tego, co mogą powiedzieć PSP — całkowicie poza podejrzeniem. Faktycznie istnieją pośrednie systemy monitorowania, które czasem mogą pomóc w ujawnieniu podejrzanych przypadków, na przykład częste przekazy pochodzące od tych samych osób i dokonywane zawsze w gotówce są cechą charakterystyczną wyżej wymienionych działań. Niemniej metody takie są dobrze znane przestępcom, którzy stosują wobec tego odpowiednie środki ostrożności, takie jak: dzielenie płatności na mniejsze, korzystanie z usług zawsze różnych PSP. Zatem częste płatności zawsze wykonywane przez tych samych płatników mogłyby w szczególności wzbudzić podejrzenia **PSP beneficjenta**. Zresztą przy aktualnych elektronicznych systemach prowadzenia rachunków nadzór tego rodzaju mógłby być zapewniony jedynie przy użyciu programów *ad hoc*, dostosowanych do specyficznych potrzeb, co jest oczywiście trudne do wykonania.

3.7.4 EKES zwraca zatem uwagę na fakt, że **zwolnienie**, o którym według rozporządzenia decydowałyby PSP z własnej inicjatywy i na podstawie posiadanych przez nich informacji dotyczących celu, kontroli, wiarygodności przedstawicieli itd., stanowi **słaby punkt systemu**. PSP mogą chętnie współpracować, ale współpraca taka będzie zawsze niewystarczająca dla powstrzymania procederu prania brudnych pieniędzy i finansowania działalności przestępczej. Trzeba przede wszystkim, by same władze odgrywały aktywną rolę i **zgłaszały dane osobowe podejrzanych**. W tym celu konieczne jest jednak, by koncepcja **scentralizowanego organu**, o którym wyżej mowa, została urzeczywistniona.

3.7.5 EKES pragnie zwrócić uwagę odpowiedzialnych władz na jeszcze jedną kwestię. Poza przypadkami bezpośredniego informowania przez PSP, dane są przechowywane przez pięć lat, tak by mogły z nich korzystać władze jako *dowód popełnionych już czynów przestępczych*. W dużej części chodzi tu zatem o środki o charakterze *dowodowym*, które nie są ani środkami zapobiegawczymi, ani represyjnymi. Pojawia się zatem pytanie, jak w praktyce będzie możliwe wyszukanie pojedynczych przypadków spośród setek milionów operacji nagromadzonych w ciągu wielu lat.

3.7.6 Na koniec należy zauważyć, że w uzasadnieniu do rozporządzenia nie ma żadnej wzmianki na temat **kosztów systemu** wobec potencjalnych korzyści z niego wynikających. Nie wszyscy PSP posiadają adekwatne struktury pozwalające na dostosowanie się do tych przepisów, ale nawet ci, którzy nimi dysponują, będą zmuszeni ponieść dodatkowe koszty i będą musieli poradzić sobie z ograniczeniami organizacyjnymi. Koszty tych ostatnich spadłyby nieuchronnie na wszystkich korzystających z systemów płatniczych. Takie poświęcenie jest do przyjęcia jedynie wtedy, gdy będzie można dowieść, że nowe rozporządzenie przynosi konkretne i namacalne korzyści.

Bruksela, 21 kwietnia 2006 r.

Przewodnicząca
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Anne-Marie SIGMUND

ZAŁĄCZNIK 1

do OPINII Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

Następujące poprawki, które na które oddano co najmniej jedną czwartą głosów, zostały odrzucone w trakcie debaty (art. 54 ust. 3 reg. wewn.):

Punkt 3.7.2

Zmienić:

~~Zwolnienie, które daje proponowane rozporządzenie opiera się na założeniu, że cele społeczne realizowane przez te organizacje są same w sobie gwarancją poprawnego wykorzystania funduszy. Jest tak rzeczywiście w wypadku większości organizacji z nich znanych organizacji czy akcji zbierania datków w przypadku klęsk, niemniej jest również prawdą, że wśród nich innych, mniejszych i mniej znanych instytucji realizujących rzekomo cele społeczne lub cele użyteczności publicznej pojawiają się niepostrzeżenie i znajdują przykrywkę również organizacje terrorystyczne. W odniesieniu do działalności wspomnianej w ostatniej części punktu 3.7, rozporządzenie nie może dyskryminować pod względem wiary: niemniej dobrze wiadomo, że w finansowaniu działalności terrorystycznej uczestniczą czasem ONP o pozornie nieszkodliwej „fasadzie”, których groźny charakter wychodzi na jaw dopiero później. Konkludując, obok większości „przejrzystych” ONP działają również takie, które należy uważnie monitorować, a trudność polega na znalezieniu sposobów na ich zidentyfikowanie.~~

Uzasadnienie

Zostanie przekazane ustnie.

Wynik głosowania:

Za: 37

Przeciw: 44

Wstrzymało się: 8

Punkt 3.7.4

Zmienić:

~~EKES zwraca zatem uwagę na fakt, że Wprowadzie zwolnienie, o którym według rozporządzenia decydowałaby PSP z własnej inicjatywy i na podstawie posiadanych przez nich informacji dotyczących celu, kontroli, wiarygodności przedstawicieli itd., może stanowić słaby punkt systemu, ale jest uzasadnione, biorąc pod uwagę rolę organizacji nienastawionych na zysk w społeczeństwie demokratycznym. PSP mogą chętnie współpracować, ale współpraca taka będzie zawsze niewystarczająca dla powstrzymania procederu prania brudnych pieniędzy i finansowania działalności przestępczej. Trzeba przede wszystkim, by same władze odgrywały aktywną rolę i zgłaszały dane osobowe podejrzanych. W tym celu konieczne jest jednak, by koncepcja scentralizowanego organu, o którym wyżej mowa, została urzeczywistniona.~~

Uzasadnienie

Uzasadnienie proponowanych skreśleń zawarto w dopisanym zdaniu. Opór organizacji pozarządowych wobec przepisów zaproponowanych przez Grupę Specjalną ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (FATF) jest bardzo silny. Gdyby EKES opowiedział się za tymi przepisami, mocno obciążłyby to jego relacje z organizacjami pozarządowymi.

Wynik głosowania:

Za: 43

Przeciw: 52

Wstrzymało się: 7